

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра романо-германської філології та перекладу
Кафедра іноземних мов

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції

**«Актуальні питання інтернаціоналізації
вищої освіти в Україні: лінгвістичний, правовий
та психолого-педагогічний аспекти»**

24-25 березня 2022 року

Біла Церква – 2022

ЗМІСТ

Секція 1. Сучасні вектори розвитку перекладацької діяльності в умовах інтернаціоналізації вищої освіти

Mykhailenko O.O. Types of Translation Quality Assessment in Teaching Translation Editing.....	6
Ігнатенко В.Д. Ринок перекладацьких послуг в умовах сьогодення.....	8
Цвид-Гром О.П. Лексико-генетичне наповнення та особливості перекладу римських імен.....	10
Тарасюк А.М. Stylistic Peculiarities of Compound Sentences in J. Austen’s prose and Their Rendering in Ukrainian Translations.....	12
Зінінська А.П., Пилипенко І.О. Переклад та локалізація: виклики сучасності.....	15
Береговенко Н.С. Особливості перекладу та семантичні відмінності параметричних прикметників, що входять до мікрополя на позначення великої / малої висоти (на матеріалі фільмів каналу BBC The Blue Planet та Life).....	18
Велика К.І. Переклад образності у науково-технічних текстах сільськогосподарського призначення.....	21
Чернищук Ю.І. Ефективність застосування інтернет-блогів при вивченні іноземних мов в умовах інтернаціоналізації.....	25
Синельникова І.С., Данілова А. П. Переклад англійських економічних абрєвійованих термінів.....	27
Гетьман Т.Є. The Agricultural Discourse Terminology Translation Peculiarities.....	30

Секція 2. Професійно-орієнтоване навчання іноземних мов і культур в умовах міжнародної академічної мобільності: педагогічні та психологічні аспекти

Réka Bozzay Challenges in Translation Classes during the Lockdown (2020 and 2021) in Hungary.....	34
Гармаш О. М. Особливості викладання професійно-орієнтованої іноземної мови для майбутніх вчителів немовних спеціальностей.....	38
Бойко Г.А. Мовленнєві вміння для формування англомовної компетентності в професійно орієнтованому монологічному мовленні у майбутніх фахівців з харчових технологій.....	40
Столбецька С.Б. Формування життєвої компетентності при підготовці перекладачів у галузі сільського господарства.....	42
Волинець І. М. Формування професійно-мовленнєвої компетентності студентів...	44
Демченко Н.С. Вивчення неологізмів при підготовці студентів-економістів.....	47
Резнік В.Г. Mehrsprachigkeit als didaktischer ansatz zum fremdsprachenlernen in der europäischen union.....	49
Данілова Ю.І., Джава Н.А. Інноваційні форми організації навчання іноземної мови.....	51
Вуколова К.В. Медитація як ефективний засіб викладання іноземних мов.....	54
Ковальчук А. О. Семантичні особливості фразеологізмів ченюй із концептом <i>життя</i> у процесі вивчення сучасної китайської мови.....	57
Дем’яненко О.О., Чернобров Ю.А. Проблема розвитку критичного мислення студентів-перекладачів під час вивчення літератури англії та США: контрольньо-оцінювальний етап.....	59

Карпенко С.Д. Міждисциплінарні зв'язки у казкознавстві та психології.....	63
Рейда О.А. Важливість і значення складових емоційного інтелекту для здобувачів вищої освіти.....	66
Боньковський О.А. До питання тенденцій у інтернаціоналізації вищої освіти	69
Мельник Л.М., Грек І.М., Дужа І.М. Національна культура у процесі формування особистості.....	71
Носенко М.М. Untersuchung der Sprachmanipulationsstrategien in rechtsextremistischen Reden.....	73
Gronier T. La chanson « Göttingen » comme modele de depassement d'un conflit.....	76
Марчук В.В. Формування ціннісних орієнтацій особистості у процесі її розвитку.....	79
Грек І.М. Формування критичного мислення у процесі вивчення навчальної дисципліни «Філософія»	81

Секція 3. Актуальні проблеми викладання української мови як іноземної у контексті інтернаціоналізації вищої освіти

Товт І.С. Проблеми навчання рідної мови – однієї з найважливіших людських цінностей.....	83
Тимчук І.М., Погоріла С.Г. Формування елементів soft skills у студентів оп «право» на заняттях з української мови за професійним спрямуванням.....	86

Секція 4. Проблеми правового регулювання питань інтернаціоналізації вищої освіти в Україні

Ковальчук І.В. Правове регулювання взаємного визнання освіти та кваліфікацій у європейському союзі.....	90
Терещук М.М. Інтернаціоналізація як напрямок розвитку вищої освіти в Україні.....	91
Настіна О.І. Міжнародні орієнтири інтернаціоналізації вищої юридичної освіти в Україні.....	95
Єфремова І.І., Ломакіна І.Ю. Правові засади залучення іноземних науково-педагогічних працівників як шлях до інтернаціоналізації вищої освіти в Україні.....	97
Малишко І.В. Інформаційна безпека як основа національної безпеки.....	100
Пахомова А.О. Щодо питання судового захисту права на освіту: цивільно-процесуальний аспект.....	102
Сімакова С.І. Реалізація права на освіту засудженими в місцях позбавлення волі.....	104
Росавіцький О.О. Історико-правовий аналіз розвитку системи освіти.....	106

Секція 5. Дистанційна освіта: виклики сьогодення

Симоненко Н.О. Пріоритетні напрямки організації дистанційного навчання у медичних ЗВО України.....	108
Сидоренко Ю.В. Вплив дистанційного навчання на самооцінку особистості.....	110

Leblond A., Hayette A., Tsarenko T., Gracia J.-Cl. Veterinary and Agronomic International Training for an Innovative Pedagogy (Vai ² P) formation-action pour les enseignants des cursus vétérinaires et agronomiques: “Roadmap to a Successful Pedagogic Resource”.....	115
Клочко А.О. Підготовка викладача закладу вищої освіти до використання технологій дистанційного навчання у професійній діяльності.....	120
Колісник М. Ю. International Virtual Learning Environment in Ukraine.....	122
Тарасюк А.М., Вакалюк Н. І. Modeling Technology Stages of Educational Computer Task in the Process of Distance Learning of a Foreign Language.....	124
Хомчук О. П. Психологічні умови ефективності дистанційного навчання.....	126

***Секція 6. Актуальні питання протидії окупації України
в умовах війни із російським агресором***

Сокиринська О.А. Аналіз правового статусу окупованих територій за нормами міжнародного гуманітарного права.....	129
Макарчук В.В. Особливості кваліфікації деяких злочинів вчинених з використанням умов воєнного стану в Україні.....	133
Аргат Я.П. Гібридна війна росії проти України.....	136
Мельник О.Г. Посилення кримінальної відповідальності за злочини проти основ національної безпеки України в умовах дії режиму воєнного стану.....	138

аспекту, використання блогів, застосування блогів при вивченні іноземних мов, а також як інструмент розвитку базових навичок, таких як говоріння та читання.

У дослідженні було виявлено та зроблено висновок, що використання інтернет-блогів сприятливо впливає на розвиток навичок прагматичного мислення [3]. Крім того, було зафіксовано, що взаємодія розвитку перекладацької діяльності збагачує процес навчання і дозволяє їм робити свій внесок у його організацію. Аналізуючи результати проекту під назвою Ning blog, в якому брали участь перекладачі-стажери, було виявлено, що саме інтернет-блоги мають значний вплив на ступінь залученості абітурієнтів в навчальний процес та на розвиток навичок критичного мислення. Даних, що свідчать про ефективність використання інтернет-блогів для розвитку навичок читання та розуміння прочитаного, існує багато. Таким чином, саме інтернет-блог, як сучасний засіб масової інформації має важливий вплив в перекладацькій діяльності розвитку нашого суспільстві.

Список використаних джерел

1. Ducate, L. C., & Lomicka, L. L. Adventures in the Blogosphere: From Blog Readers to Blog Writers. Computer Assisted Language Learning, 2008, 9–28.
2. Gaudeul A., & Peroni C. Reciprocal attention and norm of reciprocity in blogging networks. Economics Bulletin, 2010, 2230–2248.
3. Johnson, D. Teaching with authors' blogs: Connections, collaboration, creativity. Journal of Adolescent & Adult Literacy, 2011, 172–180.
4. Lee, L. Blogging: Promoting learner autonomy and intercultural competence through study abroad. Language Learning & Technology, 2011, 87–109.
5. Mutum D. & Wang Q. “Consumer Generated Advertising in Blogs”. Handbook of Research on Digital Media and Advertising: User Generated Content Consumption. IGI Global. 2010, p. 248–261.
6. West K. C. Weblogs and literary response: Socially situated identities and hybrid social languages in English class blogs. Journal of Adolescent & Adult Literacy, 2008, 345-598.

УДК 811.111=161.2'373

СИНЕЛЬНИКОВА І.С., к. філол. н., ст. викл. кафедри іноземних мов

ДАНІЛОВА А. П., асистент кафедри мовної підготовки

Білоцерківський національний аграрний університет, Україна

ПЕРЕКЛАД АНГЛІЙСЬКИХ ЕКОНОМІЧНИХ АБРЕВІЙОВАНИХ ТЕРМІНІВ

Акцентовано увагу на особливостях перекладу англomовних абревійованих термінів економічної підмови. Окреслені способи утворення термінологічних скорочень та запропоновані способи їх перекладу.

Ключові слова: термін, абревіатура, скорочення, економічних текст, семантичне значення.

Функціонування галузевої термінології сприяє появі нових термінів для позначення новітніх явищ та процесів. Це відбувається за допомогою запозичень з інших мов чи використання старих слів для найменування нових економічних явищ або ж з'являються зовсім нові слова. Дуже часто для позначення таких явищ використовуються словосполучення або цілі фрази, які досить швидко скорочуються та з'являються у мові вже у абрєвійованому вигляді. Відмова від абрєвіації призвела б до зміни обсягу письмових та усних повідомлень або, навіть, до помилкового розуміння їх змісту. Це пов'язано, на сам перед з тим, що деякі скорочення настільки закріпилися умові, що їх повноцінних назв ніхто не пам'ятає [1, с. 107].

Скорочення або абрєвіація діляться на три типи: афєреза (початкове), синкопа (серединне) і апокопа (кінцеве). У англійській мові найпоширенішою вважається апокопа: admin. – administration – адміністрація, управління; Dir. – Director – директор; Corp. – Corporation – корпорація; acct. – account – рахунок; amt. – amount – сума, кількість, величина; Dept. – department – департамент, відділ; mkt. – market – ринок; Ltd. – limited – з обмеженою відповідальністю; gds. – goods – товари, вантаж; regd. – registered – зареєстрований [2, с. 78].

Розглядаючи економічну підмову, слід зазначити, що у англійських наукових статтях економічної тематики використовується велика кількість абрєвіатур: алфабетизми – абрєвіатури, складені з перших літер слів, що входять в словосполучення (LLC – limited liability company – компанія з обмеженою відповідальністю); акроніми – літерні абрєвіатури, які вимовляють по орфоепічних правилами, тобто як цілі слова (GAAP – Generally Accepted Accounting Principles – стандарти бухгалтерського обліку, що застосовуються в США та деяких інших країнах); складові абрєвіатури – абрєвіатури, утворені з поєднання початкових частин слів (Forex – Foreign Exchange – Міжнародний валютний ринок); абрєвіатури – усічення – абрєвіатури, утворені шляхом усічення складних слів (bal. – Balance – баланс, сальдо, рахунок в банку, зводити (закривати) рахунки); омоакроніми – акроніми, що мають повний або подібний смисловий корелят в англійській мові, тобто акроніми по своїй фонетичній структурі збігаються з загальноживаними словами (PORTAL («портал») – Private Offerings, Resales and Trading through automated linkages – приватні пропозиції, перепродажу і торгівля через автоматичний зв'язок; абрєвіатури, які мають кілька значень (ABC – 1) activity based costing – калькуляція собівартості за видом діяльності; 2) Audit Bureau of Circulation – Бюро аудиту накладів, що збирають інформацію про друковану продукцію в США) [3, с. 27]. Наведена класифікація різновидів скорочень не є повною та всеохоплюючою.

Якщо порівняти багатоконпонентні терміни у англійській економічній сфері з українською, можна побачити відмінності у семантичному значенні основних

компонентів. Отже, зрозуміло, що в англійській мові у великій кількості використовуються іменники, від яких утворюються нові терміни. Така тенденція спричиняє появу розбіжностей при перекладі економічних термінів з англійської на українську мову. Наприклад, при використанні слова-терміну «item»: термін «non-distributable items» – «статті, що не розподіляються», слід перекладати як «нерозподілений прибуток».

Розбіжності у семантичному значенні елементів багатокomпонентних термінів у мовах пояснюються різницею у номінації понять і, саме це, додатково ускладнює процес перекладу абревіатур. Співставлення англійських та українських економічних термінів, які використовуються у скороченому вигляді, свідчать про те, що у них відрізняються в першу чергу морфологічно-синтаксична структура та лексичний склад. Варто зазначити і той факт, що найчастіше у вихідній мові та мові перекладу включена різна кількість внутрішніх компонентів. Такі відмінності можуть виявляються у трьох формах: розбіжності в морфо-синтаксичній структурі; розбіжності в лексичному складі; розбіжності в лексико-граматичній структурі термінів.

Також при перекладі необхідно визначити склад мовних одиниць, головні чи опорні слова та їх порядок у реченні, і лише після цього аналізувати та досліджувати справжнє значення словосполучення.

Наведемо кілька прикладів: income statement account – рахунок прибутків і збитків; common stock capital accounts – рахунки обліку акціонерного капіталу по звичайним акціям; fully paid shares – повністю оплачені акції; employees profit sharing – участь робітників і службовців в прибутках; rest of the world account – рахунок закордонних операцій.

Як зазначає І.Корунець, в англійській мові виділяють такі способи перекладу абревіатур: переклад у вигляді повної форми слова чи словосполучення, яке включає це слово; транскрибування або транслітерування скорочень економічних термінів; заміна англійської абревіатури найбільш близьким за семантичним значенням перекладом; транскодування основної форми абревіатур [3, с.42].

Наведемо приклади найбільш відомих скорочень абревіатур: GDP (Gross Domestic Product) – валовий внутрішній продукт; ECB (European Central Bank) – Європейський центральний банк; VAT (value-added tax) – податок на додану вартість; XPI (export price index) – індекс вартості експорту, National Credit Union Administration (NCUA) – Національна асоціація кредитних спілок (НАКС) [4].

Однак, переклад деяких скорочень викликають певні труднощі, бо вони є омонімічними навіть у економічній підмові. Наприклад, відома абревіатура DD в економічних текстах може мати аж шість різних значень: damage done – завданий збиток; deep discount – глибокий дисконт; demand draft – перевідний вексель / тратта, терміновий по пред'явленню; direct debit – прямий дебет; dishonourable

discharge – відмова в акцепті або оплаті векселя; documentary draft – документований перевідний вексель/ тратта; тратта, що супроводжується товаророзпорядчими документами [4].

Таким чином, переклад абревіюваних термінів може викликати певні труднощі у роботі з англomовними текстами економічної тематики, тому вивчення фахової літератури та довідникової як мовою тексту-оригіналу так і мовою перекладу є обов'язковою умовою якісного перекладного продукту.

Список використаних джерел

1. Ніколаєва Т. М. Перекладацькі аспекти сучасних англійських абревіацій. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2018. № 37. С. 107-110.
2. Бондаренко О. Особливості перекладу абревіатур, акронімів і скорочень. *Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології*. 2014. № 1. С. 76–83.
3. Корунець І. В. *Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник*. 5-те вид., виправ. і доп. Вінниця: Нова Книга, 2017. 448 с.
4. <https://www.imf.org/external/np/sta/tegppi/ch1.pdf>.

УДК 811.11:8'25

ГЕТЬМАН Т. Є., здобувач, асистент кафедри романо-германської філології та перекладу

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна

THE AGRICULTURAL DISCOURSE TERMINOLOGY TRANSLATION PECULIARITIES

Тези присвячені дослідженню специфіки перекладу аграрної термінології як суттєвої складової аграрного дискурсу. Особлива увага звертається на найпоширеніші прийоми та способи перекладу досліджуваних термінів. Переклад аграрних термінів потребує максимальної точності і повинен відповідати структурі, змісту та логічній послідовності оригіналу.

Ключові слова: дискурс, аграрна термінологія, транскодування, транслітерація, транскрибування, конкретизація, генералізація.

The progress of mankind, the development of science and technology involves active research in the field of terminological vocabulary. As it is known, translation of terminology is one of the most difficult problems in translation studies. There are many difficulties in translating highly specialized terminology, and translators are not always able to choose the appropriate translation technique. After all, adequate translation requires additional knowledge, in particular about the origin and features of the translation of the terms themselves.